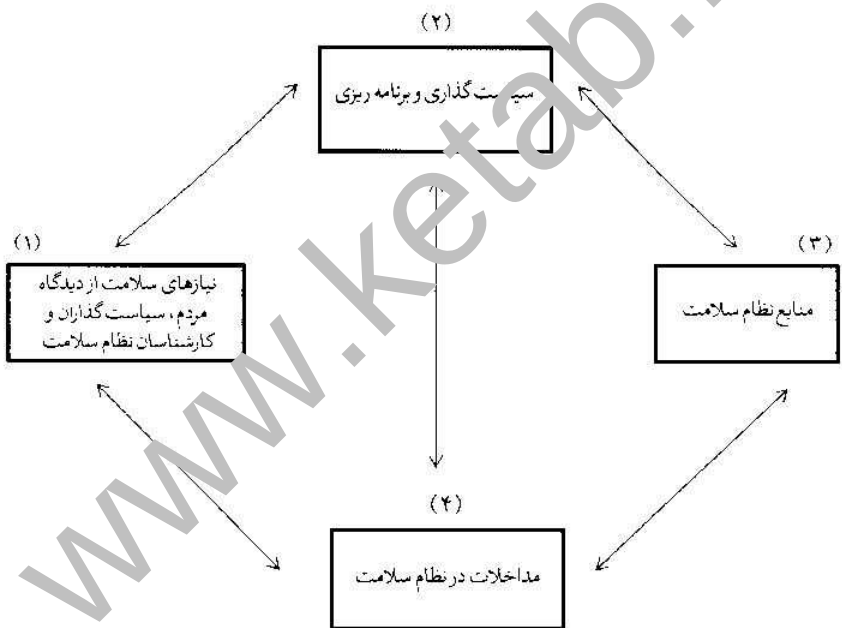

تحقیق در نظام سلامت

دکتر حسین ملک افضلی

"عرصه های تحقیق در نظام سلامت"

سرشناسه :	ملک افضلی، حسین، ۱۳۱۸ -
عنوان و نام پدیدآور :	تحقیق در نظام سلامت/ نویسنده حسین ملک افضلی.
مشخصات نشر :	تهران: دریاچه نو، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری :	۱۴۰ ص:، جدول.
شابک :	۹۷۸-۹۶۴-۹۹۴۵-۱
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	پزشکی -- تحقیق -- روش شناسی
موضوع :	Medicine -- Research -- Methodology
موضوع :	تحقیق -- روش شناسی
موضوع :	Research -- Methodology
رده بندی دهکده :	۱۳۹۵ م/ ۷ ت ۳
رده بندی دیوید :	۷۲/۶۱۰
شماره کتابشناسی ملی :	۴۲۵۷۵۴۴
کد پیکی :	۴۲۵۶۴۳۰

تحقیق در نظام سلامت

نویسنده: حسین ملک افضلی

حروفچینی و صفحه آرایی: دریاچه نو

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۴۵-۱

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

ناشر: دریاچه نو

نشانی ناشر: تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، کوی رشتچی، شماره ۱۵، واحد ۵ / کد پستی: ۱۳۱۳۹۷۵۹۷۳

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۳۳۷۸-۱ / www.daricheno.ir

این کتاب در سال ۱۳۶۹ توسط آقایان دکتر بلاغی، دکتر خیراندیش، دکتر ستوده مرام، دکتر صادقی حسن آبادی، دکتر صادقی شجاع، دکتر محسنی، دکتر ملک افضلی و خانم دکتر یآوری ترجمه و توسط آقای دکتر زعیم ویرایش و با همت معاونت پژوهشی وزارت بهداشت به کرات چاپ و به صورت گسترده در کارگاه های روش تحقیق مورد استفاده قرار گرفت. اینک فرصتی فراهم شد تا در جریان برنامه کارورزی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران مطالب کتاب را بازنگری و مرجع جدیدی برای کسانی که به تحقیق در نظام سلامت علاقمندند فراهم نمایم. این کتاب به دلیل سادگی و داشتن مثال های عملی منبع مناسبی برای آشنایی با روش تحقیق برای کارشناسان نظام سلامت، دانشجویان دوره کاردانی و کاره ناسی، سازمان های مردم نهاد و گروه های داوطلب در عرصه سلامت می باشد.

دروس این کتاب به کلی تنظیم شده است که آموزش همراه با عمل را به کارآموز عرضه می کند و به علاوه در کنار سائل علمی و فنی پژوهش بر مدیریت و نظارت بر فرایند کار تاکید دارد. نکته ای که در بیشتر تحقیقات بدان متاسفانه فراموش می شود و موجب خدشه دار شدن نتایج تحقیق می گردد. تاکید کتاب بر این است که در حقیقت نظام سلامت همه می توانند عضویتیم تحقیق باشند. پس در کنار محققین کلاسیک دانشگاه، کارکنان بخش سلامت و سایر بخش ها و از همه مهم تر مردم محلی به عنوان محقق شناخته می شوند. امید است که رویکرد تصمیم سازی بر پایه شواهد علمی و توسعه تحقیقات مشارکتی مردم محور در نظام سلامت کشور به عنوان یک فرهنگ نهادینه شود.

دکتر ملک افضلی

مرداد ۹۵

کتاب تحقیق در نظام سلامت به دلیل کاربردی بودن در کنار بیان روش تحقیق بر مدیریت پژوهش در حین اجراء و هم چنین کاربست نتایج پژوهش پس از پایان آن تاکید دارد.

دروس ۲ تا ۴ بر مفهوم نظام سلامت و تحقیق در نظام سلامت با رویکرد جامع اشاره دارد و به دلیل لزوم حضور فعال ذی نفعان در سیاستگذاری و برنامه ریزی نظام سلامت، بر شکل گیری پیشنهاد پژوهش و هم چنین اجرای آن بر حضور دوزی نفع اصلی یعنی جامعه و سایر بخش های دولتی به جزی بخش سلامت تاکید دارد. بی تردید حضور این دوزی نفع در فرآیند پژوهش موجب می شود تا اولاً موضوع تحقیق برخواسته از نیاز مردم و اولویت ها باشد و ثانیاً راهکارهای حل مسئله بومی باشند و در نتیجه احتمال به کارگیری نتایج پژوهش افزایش یابد.

درس پنجم بر بیان مسئله برپایه مرور بر اطلاعات موجود محلی رسمی و غیررسمی و هم چنین کتاب و مجلات جدید دارد تا شواهدی بر حقانیت و اولویت پژوهش پیشنهادی در میان انبوه نیازهای نظام سلامت فراهم شود. در این بخش به عنوان ابزاری برای حمایت طلبی استفاده شود.

در درس ششم بر وقت در تنظیم اهداف و فرضیات تاکید دارد. در این درس توصیه شده است که سئوالات و فرضیات پژوهش برپایه سه اصل کلیت به نحوی تنظیم شود که پاسخ به سؤال و یا اثبات و رد فرضیه به راهکار مبتنی بر شواهد برای حل مشکل منجر شود.

درس هفتم تا شانزدهم به مسائل اجرایی کار تاکید دارد در این مراحل به مسائل اجرایی مهم از قبیل شناخت متغیرهای تحقیق، انتخاب نمونه از منظر روش انتخاب و اندازه آن به نحوی که معرف جامعه باشد و هم چنین بر نکات عملی و بسیار مفید در تنظیم پرسشنامه و مدیریت جمع آوری اطلاعات تاکید دارد. نویسنده کتاب در طول متجاوز از ده سال خدمت خود شاهد پژوهش هایی بوده است که از نظر فنی عالمانه تنظیم شده بود نه لیکن پروژه در اجراء دلیل عدم مراعات نکات مدیریتی به خصوص نظارت بر فرآیند پژوهش با مشکلات جدی مواجه شده است. بعضی موارد اصلاح داده ها به دلیل مشکلات فراوان مقدور گردیده است و به ناچار کل پروژه کنار گذاشته شده است. در همین دروس به ملاحظات اخلاقی و تجربه و تحلیل داده ها و بالاخره ارائه نتایج با رویکردی عملی اشاره شده است. در ارائه نتایج به اصل سادگی و قابل درک بودن برای مخاطبین به صورت خاص تاکید شده است که البته به ارزش های متداول که باید گزارش های پژوهشی در فرصتی تهیه شود که برای متخصصین قابل فهم باشد مغایرت دارد.

در دروس ۱۸ تا ۲۰ به طرح زمان بندی فعالیت ها و هم چنین بودجه هر فعالیت و بالاخره چگونگی جذب منابع و در آخر به ارائه خلاصه پیشنهاد پژوهش اشاره شده است. به امید اینکه، این کتاب راهنمای پژوهش های کاربردی در نظام سلامت باشد.

◆◆◆ فهرست ◆◆◆

۹	۱-درس شماره (۱) معرفی دوره آموزشی
۱۲	۲-درس شماره (۲) مبانی تحقیق در نظام سلامت
۱۷	۳-درس شماره (۳) انتخاب یک طرح تحقیقاتی
۲۵	۴-درس شماره (۴) بیان مسئله تحقیق
۳۰	۵-درس شماره (۵) مرور بر متون و اطلاعات موجود
۳۶	۶-درس شماره (۶) تنظیم اهداف پژوهش
۴۰	۷-درس شماره (۷) مقدمه ای بر روش های بررسی در تحقیقات نظام سلامت
۴۳	۸-درس شماره (۸) متغیره
۴۹	۹-درس شماره (۹) نوع مطالعه
۵۶	۱۰-درس شماره (۱۰) فنون جمع آوری داده ها
۷۲	۱۱-درس شماره (۱۱) نمونه گیری
۸۵	۱۲-درس شماره (۱۲) طرح ریزی برای جمع آوری داده ها
۹۱	۱۳-درس شماره (۱۳) طرح تجزیه و تحلیل داده ها
۱۰۳	۱۴-درس شماره (۱۴) ملاحظات اخلاقی در تحقیق های نظام سلامت
۱۱۰	۱۵-درس شماره (۱۵) پیش آزمایی روش تحقیق
۱۱۶	۱۶-درس شماره (۱۶) بهره برداری و انتشار موثر نتایج
۱۲۲	۱۷-درس شماره (۱۷) طرح کار
۱۲۹	۱۸-درس شماره (۱۸) مدیریت، نظارت و ارزشیابی
۱۳۵	۱۹-درس شماره (۱۹) بودجه
۱۴۰	۲۰-درس شماره (۲۰) تکمیل نهایی طرح پیشنهادی